

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Examen XVII. De Bulla Cruciata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

234 *Moralis Theologia Tract. I. Leges,*
fessione Sacramentali? Debet, ut patet ex clausula nunc addi-
solita: audita Confessione, non aliter, neque alio modo. Ita Fil-
lucius. Num valeret, quamuis confessio esset inualida? Suarius
affirmat, modò id non oriretur ex defectu integritatis circa
rem, de qua petitur dispensatio. Colligo Confessarium hu-
iusmodi debere esse ab Ordinario approbatum saltem respec-
tu petentis dispensationem; alias enim non potest eius con-
fessionem audire.

EXAMEN XVII.

De Legibus circa materiam de priuilegio
Bullæ Cruciatæ.

CAPVT PRIMVM.

De ijs, quibus frui datur Bulla priuilegio.

1. *Ut hæc Bulla Cruciatæ appellatur? Quia in-*
dulta in ea concessa ijs assimilantur, quæ
concessa sunt in Concilio Lateranensi sub
Innocentio III. Christianis militibus, qui
suscepto Crucis signo ad recuperandam
sanctam terram, Christianique nominis hostes comminuen-
dos proficiscebantur.
2. *Quæ nam Cruciatæ priuilegia specialiter conceduntur?*
Hispaniarum Regnis: ijs tamen fruuntur non solum incolæ,
sed etiam exteri, qui tempore concessionis in Hispaniis ne-
gotiandi causa, aut aliquid aliud gerendi versantur; etiam si
postea ipsi quouis gentium proficiscerentur. Prohibet tamen
Bullæ textus ijs esum carniû, & lacticiniorum extra Hispan-
nam.
3. *Lucrantur ne indulta Bulla Religiosi ab Ordinarij potestate*
exempti? Lucrantur, imò possunt absque suorum Præsulum li-
centia opera iniuncta facere, quæ absque suæ obseruantia de-
trimento exequi valent, ut ieiunare, preces fundere, &c.
4. *Frui ne potest Papa huiusmodi à se concessis indultis? Po-*
test; quia ipse est caput Ecclesiæ, & ideo membrum principale
illius fruitur totius corporis commodo.
5. *Prælati Regulares tenentur ne non imbedire, ut subditi*
Bullam accipiant? Sub mortali tenentur. Possunt tamen li-
centiam

centiam suam quoad talem, vel talem vsum iuxta constitutionum præscripta, aut Religionis privilegia limitare.

6. *Bulla quam meretrix de turpi quæstu sumit, valida ne?* Ita planè; quia licèt turpiter sese gerat peccando non tamen turpiter pretium peccati acquirit.

7. *Quid si ex furto sumatur Bulla?* Non valet; quia hanc eleemosynam vult Pontifex ex bonis propriis erogari.

8. *Qui scit parentem, vel amicum solere quotannis Bullam pro se accipere, potest ne eius frui privilegiis, antequam certior fiat de Bulla suo nomine accepta?* Potest; nec opus ad eum remitti Bullam, vti eius fruatur indultis.

9. *Quandiu Bulla durat?* A publicatione in publicationem. *Quid si post tempus anni elapsum, aliàmque publicationem emissam, duobus aut tribus diebus velim Bulla prelapsa virtute frui?* Non repugnarim; parum etiam pro nihilo putatur.

enim

CAPVT II.

De privilegio audiendi Sacrum tempore interdicti, & sepeliendi.

10. **V**irtute Bulla possum interdicti tempore Sacrum exaudire: rogo, num diebus festis tenear hoc privilegio vti? Existimabam aliquando teneri ac si interdictum non adesset, quia cum possum debeo. At crescente Doctorum suffragio iam affirmo minimè teneri; quia non esset privilegium, sed onus, si ex ipso indulto aliqua exurgeret grauatio.

§. 1.
Privilegium audiendi Sacrum.

11. *Privilegium de interdicto extenditur ne ad cessationem à diuinis?* Minimè; est enim grauissimum Ecclesiæ flagellum, quod expressandum fuisset; vt posset extendi.

12. *Potest qui Bullam accipit, sepultura Ecclesiastica cum moderata pompa beneficio frui: quidnam per moderatam exequiarum pompam intelligendum?* Dimidietatem solemnitatis solitæ exposuerim, iuxta personarum qualitatem, & statum. *Num circa omnia?* Circa omnia quidem, videlicet circa pulsanda cymbala, officium canendum, reliquum verò relinquatur Ordinarij arbitrio, si adfuerit. Ita in Bullis Pij IV. datis anno 1563. declaratur. Porro circa comitatum ciuium nil limitandum censeo; nec enim facilè aut sanguinis, aut amicitiae poterit quis affectum prohibere.

§. 2.
Privilegium sepulturae.

CAPVT III.

De edendi carnes, ac lacticiniorum usus
priuilegio.

§. 2.
Priuile-
gium e-
dendi
carnes.

13. **N**ulla virtute possunt carnes vesci de medici vtriusque consilio: si id eodem Quadragesima tempore ius commune concedit, quòdnam hoc Cruciatæ indultum? Rodericus indecisam reliquit quæstionem, asserens alibi nil nouæ facultatis ibi concedi, sed tantum ius commune explicari. Nil prorsus dat Cruciatæ. Ego autem cum Sanctio assero virtute Bullæ concedi facultatem edendi carnes ex vtriusque medici licentia non solum quando est causa manifesta, quod sine Bulla, imò sine licentia effici potest: nec solum quando est dubia, ad quod licentia illa requiritur medici vtriusque, vel saltem corporalis: sed etiam quando solum est sufficiens ad petendum dispensationem, non tamen ad edendas carnes sine illa.

§. 2. 14. Mittitur Iubileum præscribens vt lucraturus Indulgentias tres dies ieiunet: possunt ne ex priuilegio Bullæ hæc ieiunia cum lacticiniorum esu impleri? Possunt; quia Iubileum haud strictius ieiunium requirit, quàm est Quadragesimalis ieiunij. quod cum esu lacticiniorum impletur.

15. Dispensatus ad esum carniū virtute Bullæ potest ne simul pisces edere? Potest, vt in materia de ieiunio asserui.

16. Bulla à lacticiniorum priuilegio excipit Regulares omnes, & Clericos seculares Presbyteros: num hi Dominicis Quadragesimæ possunt lacticinij vti? Ita planè; quia secundum ius commune dies Dominici Quadragesimæ non appellantur Quadragesimales. Addiderim consequenter non egere huiusmodi Sacerdotes, & Regulares Bullæ priuilegio, sicut non egent seculares ipsi, vt lacticinij vtantur diebus Quatuor temporum, & Vigiliarum, qui quidem dies ieiunij Quadragesimales non sunt.

17. Num Nouitij Religionum Bullam habentes possint lacticinij vti? Possunt vti seculares; quia Nouitij quoad Religionis onera Religiosi non censentur, sed quoad priuilegia.

CAPVT IV.

De Indulgentiarum lucretione, operibusque per
Bullam iniunctis, ad eas con-
sequendum.

18. **L**egisti apud Bullam Indulgentiarum catalogum; sus-
pensionem item aliorum Indulgentiarum, aliorumve
privilegiorum per Bullam factam durante illius tempore erga
eos, qui illam non habent, vidisti quam precor Indulgentia,
quamve privilegia per Bullam suspenduntur, ita ut ij qui
Bullam non habent, minimè fruantur? Non omnes Indulgen-
tiæ nec privilegia omnia, sed eæ solæ Indulgentiæ, & ea pri-
uilegia sola, quæ per hanc Bullam conceduntur, v. gr. similes
Indulgentiæ plenariæ: similia privilegia sepeliendi Eccle-
siastica sepultura interdicti tempore & alia huiusmodi su-
spenduntur: ut soli ij qui Bullam habent, eis perfruantur.
Nam clausulæ reuocatoriæ generales solum comprehendunt
privilegia contra concessionis consecutioni, non verò alia,
quæ impedimento tali concessioni non sunt. Et ideo siue simi-
les indulgentiæ concedantur personis, siue domibus sacris,
similia privilegia suspenduntur per hanc Bullam, præter eas,
quæ superiores Religionum mendicantium concedere pos-
sunt suis Religiosis tantummodo ex vi suorum privilegio-
rum; nam quæ habent simul cum secularibus communia, id
est, quibus tam ipsi, quam seculares frui possunt etiam su-
spenduntur quoad regulares.

19. Suspenditur ne per Cruciatam gratia, quæ alicui Altari
solet adesse animam à Purgatorio liberandi Missæ Sacrificio?
Existimo proculdubio suspendi.

20. Dicendum ne idem de privilegijs in iure communi con-
cessis? Minimè; est enim ad suspendenda, vel reuocanda ea,
quæ in iure communi continentur, necessum, ut fiat expressa
mentio; id quod etiam de consuetudinibus vsu approbatis
affirmo. v. gr. possunt Ordinibus minoribus initiati interdicti
tempore Sacrum audire, & Diuinis Officijs adesse de iure
communi: etiam sine Cruciatâ poterunt. Item Religionum
Superiores ex iure communi habent potestatem literas fra-
ternitatis conferendi, quibus fratres facti per eas frui possunt
pijs Religiosorum operibus: possunt easdem tempore Bullæ
Cruciatæ dare cum effectu participationis.

stante

21. Tempo

21. *Tempore Cruciatæ durante, Bulla Cœna expenditur reuocans, & derogans omni priuilegio: derogatur ne priuilegio Cruciatæ absolutionem à casibus in Bulla Cœna expressis obtinendi? Minimè, ne Pontifex sibi contrarius esse videatur. Nec denique Cruciatæ vis per anni centesimi Iubileum suspenditur, vt latè probat Henriquez.*

22. *Per Bullam ad lucratiõem Indulgentiarum ieiunium indicitur eisdem diebus, quibus vel ex præcepto Ecclesiasticis vel ex voto teneor ieiunare: rogo, num satisfaciam utriusque obligationi? Satisfacis; quia opus præcipitur à Bulla, vt satisfactorium est; opus verò ad quod teneor ex præcepto, aut voto, adhuc factum ex præcepto, vel voto satisfactorium.*

23. *Potest ne ieiunium in aliud opus, pium commutari? Potest, & quidem à solo confessario electo, vel Parocho. Ita Bullæ expressus contextus.*

24. *Quantam sufficiens ad huiusmodi commutationem? Ea, & sola, quæ hominem talem à non ieiunando, ex præcepto excusaret.*

25. *Præscribit Bulla, vel Iubileum, vt tribus hebdomada diebus, feria scilicet quarta, sexta, & Sabbato ieiunetur, oratio fiat, & eleemosyna: satis ne, si hæc quibusvis hebdomada diebus fiant? Satis planè. Ita à Gregorio XIII. Societatis nostræ Patribus declaratum.*

26. *Quantitatē eleemosynæ assignatam pro Bullæ susceptiõne vides: qui his in anno eleemosynam huiusmodi elargitus fuerit, lucrabitur ne bis indulgentias, & fruatur indultis? Maximè; vt ex verbis Bullæ plumbeæ manifestè constat.*

27. *Concedit Pontifex, vt qui iuuerit quacumque eleemosyna aliquod pium opus, consequatur tot, vel tot indulgentias: satis ne diuiti teruntium in arculam immittere? Communiter affirmant Doctores tantum quemque indulgentiarum lucrari, quantum in æqua Dei æstimatione eleemosynæ valent, cum hominis arbitratui à Pontifice relinquatur. Id quod abnego in Cruciatæ tenere. In ea etenim certa eleemosynæ quantitas præscribitur. Vnde priuilegiis, ac indulgentiis Bullæ æqualiter fruatur, qui assignatam eleemosynam erogauerit. Quod si de alia eleemosyna alij pio operi conferenda fermo sit, tantum proculdubio quis indulgentiarum lucrabitur, quantum eleemosynæ valere in Dei conspectu reperitur.*

28. *Visitatio denique Ecclesiarum ad indulgentias Cruciatæ consequendas inicitur: quid precor, Ecclesiæ nomine intelligendum*

gendum est? Quoduis Sacellum Ordinarij erectum auctoritate. Num satis, quinque eiusdem Ecclesie altaria visitare? Satis; quia Bulla disunctiuè loquitur. Itaque Ecclesie visitentur, aut quinque eiusdem Ecclesie altaria. Quid si unicum adsit altare? Probabiliter sufficiens, si unicum quinquies visitandum adoriaris.

29. Assignatur ab Episcopo ad Iubilæum certa Ecclesia visitanda: possunt ne Clerici aut Religiosi illius Ecclesie ibidem indulgentias lucrari? Possunt.

30. Præ multitudine populi Ecclesiam ingredi non valeo: sufficit ne à foris mente & reuerentia Ecclesiam salutare, & altaria inuisere? Sufficit.

31. Possum ne ad lucrandas indulgentias, ex uno loco quinque altaria, vel unum si quinque non adsint, visitare? Si quinque sint altaria, sufficit, si ex eodem loco visitentur. Si unum solummodo, quinquies visitandum. Attamen probabile existimo non esse opus loco dimoueri, sed eodem loco fixum posse illud quinquies visitare, dummodo, qualibet visitatione finita, saltem corpus & caput inclinetur, in distinctæ visitationis signum.

32. Possunt ne sapius quinque altarium Indulgentia eodem die obtineri? Probabile admodum iudico, & quotidie me eas lucrari, & toties quoties eadem die, & operi incumbo.

33. Quanam sunt intentione Ecclesie, seu altaria quinque visitanda? Pro lucranda Indulgentia. Hoc autem non tollit, quin minus principaliter ad eam Ecclesiam seu altaria pro alio etiam negotio gerendo, cuius gratia easdem necessariò adirem.

34. Ad lucrandas Bullæ Indulgentias, requiritur ne, ut Confessarius eas concedat? Ad Indulgentias visitationis Ecclesie minimè; ad Indulgentiam plenariam semel in vita, & in mortis articulo rursum consequendam, Confessarij opus requiritur. Debet ille uti forma à Commissario exposita; quæ si non usus fuerit, verè adhuc impertit Indulgentias. Satis dicere: *Concedo tibi omnes gratias, quas concedere possum virtute huius Bullæ*; quando autem concedenda est pro mortis articulo Indulgentia, salubre consilium, non nisi quando pœnitens delinquere mortaliter nequeat, iuxta mortale iudicium, illam concedere; ut absque Purgatorij pœna valeat in cœlum auolare.

35. Confiteor crimina, ut Indulgentias Bullæ adipiscar; Confessarius me ex malitia non absoluit, lucror ne Indulgentias? Lucraris iuxta perspicuam Bullæ clausulam.

CAPVT V.

De eligendo Confessario.

36. **D** At copiam Bulla idoneum eligendi Confessarium, & approbatum: rogo quinam talis censendus, ut priuilegio Bulla eligi possit? Qui vel Parochiale habet beneficium, curam scilicet animarum: vel qui ab ipso Episcopo fuit idoneus iudicatus. Non loquor de cura animarum, quae Praelatis Religionum commissa est. Quare affirmo hos minime à secularibus licet domesticis posse eligi in Confessarios absque Ordinarij approbatione. Nec approbati censentur qui publicum gradum Theologicae vel Canonicae scientiae susceperunt, Doctores scilicet, & Licentiati.

37. *Repulsam quis idoneus malitia Episcopi passus est: poterit ne in Confessarium eligi?* Cum Suario respondeo negatiue, quia Concilium hanc conditionalem apponit: *Nisi sit approbatus, non possit.* Et quisnam alias non proclamaret, sibi iniuste negatam approbationem. Vnde non approbo Nauarrum de Regularibus Mendicantibus contrarium iuxta priuilegia Constitutionum suarum affirmantem.

38. *Confessarius ne Vallisoleitanus approbatus ab Ordinario illius Dioecesis potest virtute Cruciatæ eligi à Burgensis Metropolitae poenitente?* Congregatio Cardinalium resp. 1159. affirmatiue respondet. Imò circa Regulares eligentes virtute lublai confessarium idem declarauit, ut sit approbatus à suo met Episcopo.

39. *Quid si Confessarius secularis approbatus in vna Dioecesi, pergat in aliam?* Potest tibi eligi virtute Bullae; quia Congregatio Cardinalium solam Episcopi Confessarij approbationem requirit.

40. *Affirmandum ne idem de Regularibus semel ab Ordinario approbatus?* Regularis approbatus in vna Dioecesi, haud censetur in omnibus approbatus, ut inibi absque noua Ordinarij approbatione audiat confessiones sine aliquo electus priuilegio. At virtute Cruciatæ eligi in Confessarium potest in Dioecesi, in qua ut hospes versatur; quia declaratio Cardinalium solam requirit Ordinarij Confessoris approbationem. Ordinarius verò Regularium quoad hunc effectum est ille, cuius Episcopatus sunt incolae, licet alibi versentur ut hospites. Quod si mutet domicilium, egere noua approbatione aliqui affirmant. Sed non improbabiler alij idoneum,

& eligibilem farentur eum, qui semel fuit approbatus, vt etiam mutato domicilio absque Cruciatâ virtute confessiones exaudiat.

41. *Approbatus sum, vt confessiones oppidi cuius audiam, non aliorum: obstat ne limitatio hac approbationis, quominus non valeam à quouis totius diœcesis eligi?* Non obstat; quia huiusmodi minister est approbatus, quòd solum Bulla requirit.

42. *Num Regulares possint sine licentia Prælatorum, virtute Bullæ eligere Confessarium?* Ad peccata mortalia non reseruata possunt. Scio ex vi Decreti Clementis VIII. posse eligi in Confessarium eum, qui ex approbatis, & deputatis à Superiore esset ad Regularem illorum confessiones audiendas. Sed quia decretum Clementis VIII. innouatum est à Sanctiss. D. N. Urbano VIII. anno 1630. Iunij 19. Saltem dum viuit Urbanus contrarium non est probabile, nec in praxi tutum. Vnde iuxta idem illud decretum non poterunt Regulares per Bullam Cruciatâ de reseruatis etiam à Confessario domus absolui, vel ab aliis à Superiore designatis, nisi expressè ei copiam ad reseruata crimina largiatur. Porrò id priuilegium concessum est Religionum Mendicantium Superioribus, nec per Bullam Cruciatam reuocatum. Circa Moniales extat Congregationis Cardinalium declaratio. Addiderim tamen, si alicuius Religionis Prælati nunquam huiusmodi reuocatoria priuilegia suis in Capitulis generalibus, aut Prouincialibus promulgarint (non habente vim lege reuocatoria Priuilegiorum ante sufficientem promulgationem) & scientes Religiosos virtute Cruciatâ absolui solitos, tacent, & ideo videntur consentire, probabile esse quoad praxim Religiosos, Monialesque posse Bullæ priuilegio Confessarium ad reseruata eligere. Vnde eum, qui bona fide iuxta prædictam suppositionem priuilegio Bullæ vsus esset, non cogere confessiones iterare: secus eos, qui promulgata à Superioribus reuocatione, minimèque assentientibus, imò repugnantibus, punientibus, adhuc frenetici passione, somniato priuilegiato Bullæ vti tentassent. Bene meus doctissimus Magister *Petrus Hurtado de Mendoza* hanc animi ad crimina proni opinionem esse dicebat, qui ad delinquendi facilitatem captandam rationes non rationes quodidie excogitat. Existimo equidem, nullum doctum posse contrariæ sententiæ hærescere post doctissimum *Carinialis de Lugo* de hac materia tractatum.

43. *Quid de N. uitijs: Possint ne virtute Bullæ Confessarium*

Q

1120

eligere ad absolutionem casus suo Pralato reservati? Possunt & iuris communis vi idem valent; quia solum ad honores, ad onera minimè, Religiosi censentur.

44. *Requiratur, ut virtute Bullæ possit eligi Confessarius, non solum qui approbatus sit, sed qui in super sit idoneus: rogo, quidnam est idoneum eligi Confessarium?* A Pio IV. idoneus censetur, Non suspensus, non irregularis, non excommunicatus, non interdictus, nec alio modo à suo impeditus Superiore. Attamen affirmo virtute Bullæ posse à te in Confessarium Parochum proprium, etiam si excommunicatus sit, eligi; quia parochianus petis, quod tuum, à Parocho quidem propriæ malitiæ reo. Quod si non sit Parochus, licet sponte sua quibuscunque audiendis exponatur, eligendus non est, nisi magna necessitate cogente.

45. *Quoties ex vi Bullæ potest pœnitens ab electo Confessario absolui?* De grauioribus delictis, & censuris in Bulla specialiter expressis semel in vita, & semel in morte; de aliis toties potest absolui, quoties Confessurus accedat.

46. *Quidnam Bullæ vi priuilegium in mortis articulo conceditur, Confessarium eligendi, si tunc nullum est reservatum crimen, quod vel simplex Sacerdos non valeat absoluerè?* Etiam in articulo mortis, absolute loquendo, seruandus est ordo dignitatis, dum necessitas ad aliud non cogit. Et ideo præsertim eo, qui possit absoluerè à reservatis, non potest absoluerè, qui tali caret potestate. Ex priuilegio autem Bullæ potest quilibet Confessarius approbatus à pœnitente electus etiam qui iuxta ius commune debebat, absoluerè.

47. *Quidnam est mortis articulus intelligendus?* Aliud est, me auctore, periculum mortis, aliud articulus. Periculum est euentus, in quo iuste timeri potest mortem euenturam, v. gr. periculosa nauigatio, prælium committendum. Articulus autem mortis est euentus, in quo quis iam naturaliter desperata salute est ad moriendum proximus, v. gr. qui maligna febre teneretur, aut lethali fauciaretur vulnere. Ex vi Bullæ tantum potest in articulo mortis seu vero, seu præsumpto, absolutio conferri. Attamen quia confessioni gerendæ non est nouissima anxietas accommodata, minimè expectandum ad omnimodam salutis corporeæ desperationem, sed sufficit reputari probabile agitudinem esse lethalem. Nec aliter menti Pontificis reor interpretandam, qui pater agroti saluti animi debet accuratè consulere, Confessione scilicet minimè ad illud prolata discrimen, quando non facile debitorum pondere exeritur.

banquam

48. Constituitur quis in articulo mortis. præsumpto: potest ne Confessarius Indulgentiam sub condicione impertiri, si verè diem tuum obieris, alioquin ad mortis instans tibi à Deo hæc Indulgentia reseruetur? Potest, imò ita fieri iubet Cruciatâ commissarius.

CAPVT VI.

De Peccatis, aliisque, à quibus absolueri potest
Confessarius per Cruciatam
electus.

49. **A** Queisnam peccatis Confessarius Bulla virtute electus potest absolueri? A queiscunque peccatis, & censuris: censura autem quatuor adnumerantur, excommunicatio, suspensio, irregularitas, interdictum.

50. Quidnam obseuandum circa absolutionem ab excommunicatione? Non tenet absolutio nisi satisfactione partis præmissa. Fit autem si vel rei debitæ (si res ipsa non potest) reddituræ qualitas, vel pignora exhibeantur, vel saltem iuret pœnitens se satisfacturum, cum primum potuerit. Professio vnica absolutio ligatum pluribus excommunicationis vinculis expedire potest similibus verbis: *Absoluo te ab omnibus, quibus detineris, excommunicationibus.* Id quod necessariò præstandum intra ipsum pœnitentiæ Sacramentum, vti legenti Bullam patebit. Vnde non est exterioribus ceremoniis impertienda huiusmodi fori conscientie absolutio: nec ad forum exterius valere potest. *Potesi ne Confessarius virtute Bulla electus absolueri ligatum nominatim excommunicatione ab homine, quoad conscientia forum?* Minimè, nec per aliquod aliud priuilegium, nisi prius parti læsæ satisfaciat. *Parti læsa longè abest, iudex qui te excommunicauit nominatim, vult confessione præmissa te Indulgentias Bullæ lucrari, deponis apud fideiussorem fidelem rem debitam: poteris ne à peccatis, excommunicationeque absolui?* Potero; quia ea censenda iusta partis voluntas, quantum in se est præstante debitore. Imò si centum deberem aureos, impotens soluere, ab excommunicatione postera liberari faciens quod in me est. *Quid si postmodum potens effectus nolles parti læsæ satisfacere? In eandem ne reincideres excommunicationem?* Minimè, non enim est Confessario potestas ad reincidentiam, cum taliter absolueri circa excommunicandum sit iurisdictionis actus.

Q 2

51. Circa

51. *Circa absolutionem à suspensione requiro, num malitiam ordinatus Presbyter sciens se esse minorem vigesimo quinto anno inchoato, virtute Cruciate in foro interiori possit absolui? Potest; quia huiusmodi censura fuit culpabiliter contracta; de censuris autem culpabiliter contractis valet Bullæ virtute Confessarius electus absolvere. Potest ne absolutus illico celebrare? Si peruenit iam ad ætatem legitimam, potest: si non peruenit, non potest; manetque, si celebret, irregularis quia electus Confessarius potest priuilegio Bullæ tollere suspensionem, non tamen in legitima ætate dispensare.*

52. *Circa absolutionem ab irregularitate inquiram, quanam irregularitas appellanda censura? Ea sola, quæ oritur ex delicto, & ab ea sola potest Confessarius virtute Bullæ electus absolvere. Excipe irregularitatem, quæ ab homicidio voluntario siue iusto, siue iniusto exoritur, à qua Bullæ virtute licet ex delicto exoriat, nullus potest absolui.*

53. *Circa interdictum quæram, quidnam priuilegij Pontificis illa concedat in clausula? Vt Confessor electus possit virtute Bullæ interdictum nominatim ab homine (quem non poterat absolvere nisi iudex qui illum interdixerat, vel alius iudex illo Superior in eiusdem fori iurisdictione) ab interdicti censura absolvere, satisfacta prius parte læsa. Potest præterea absolvere à quouis alio interdicto posito à iure, quouis modo Sedi Apostolicæ reseruato. Vnde poenitens possit & Sacramenta suscipere, & Ecclesiasticæ sepulture mandari.*

54. *Quidnam de absolutione à cessatione à Diuinis dicendum? Non dat ad hoc Bulla potestatem; quia cessatio à diuinis censura non est.*

55. *Potest ne virtute Bullæ Cruciate dari ab excommunicationibus in Bulla Cæna expressis absolutio? Potest.*

56. *Denique circa Ecclesiasticam sepulturam interdictis concessam repente mortuis virtute Bullæ Cruciate, rogo, quidnam interdictis hac facultas concedatur? Iis profectò, qui in articulo mortis signa contritionis exhibuere, & minime erant excommunicati.*

57. *Prohibet Bulla excommunicatos mortuos repente, aut sine confessione propter defectum Confessarij cum solis signis contritionis sepultura Ecclesiastica tradi: quoniam modo huiusmodi prohibitio intelligenda? Non, debent humari sacro in loco, nisi prius ab excommunicatione absoluantur. Quoniam secundum ius commune excommunicatus mortuus cum signis contritionis sine absolutione ab excommunicatione, potest*

ab

ab ea post mortem absolui ab eo, qui habet iurisdictionem. Post absolutionem autem cadaver donandum Ecclesiæ sepulturæ exhumarum è loco profano; seu à loco sacro, si inibi iacet, non extrahendum. Satisque tunc virgis terram (corpus minimè,) cadere.

CAPVT VII.

De votorum commutatione.

58. **Q**uoniam vota possunt virtute Bullæ commutari? Omnia præter tria, castitatis scilicet, Religionis, & Transmarina. Possuntne commutari vota Romam, aut Compostellam peregrinandi gratia petendi: quæ Papa assolent referuari? Possunt; quia ubi textus non excipit, nec debemus excipere.

59. **Q**uodnam votum Castitatis non valet Confessarius commutare? Castitatis perpetuæ, & absolutæ. Nam si quis vouit castitatem ad tempus, vel circa vnâ rem veneream, & non alia ad eandem materiam pertinentia. v.g. circa tactus impudicos, seu pollutionem, &c. Non censetur absolute castitatem vouisse; unde tale votum potest virtute Bullæ commutari; quia non est Papæ reservatum. Ad eandem classem refero votum non nubendi, vel suscipiendi Ordinem Sacrum; quia tales non vouerunt aliam perfectionem, quam ei statui adherere, in quo decens castitatem seruare.

60. **M**ihi hanc pœnam statuo: si tale crimen perpetrauero, voueo me Iesuitarum Ordinem ingressurum: potest ne Confessarius virtute Bullæ hoc votum pœnale Religionis commutare? Probabile reputo cum Henrico posse; quia vota pœnalia non sunt in fauorem, & amorem Religionis emissa, sed quodammodo in criminis detestationem, & mœrorem quasi rem gustui contrariam. Tale autem votum Pontifex sibi non reseruat, sed quæ amoris & gaudij stimulis ducant exortum.

61. **C**omprehendit ne exceptio Bullæ etiam votum ingrediendi Religionem militarem D. Ioannis? Ita planè; quia est vera Religio voto solemnè castitatis astricta matrimonium ratum dirimente.

62. **Q**uidnam intelligitur sub nomine ultra mare? Votum ineundi Ierosolymæ peregrinationem.

63. **P**otest ne Confessarius virtute Bullæ iuramenta facta circa eandem materiam votorum commutare? Potest; quia huiusmodi iuramenta facta Deo, sunt vota iurata.

Q 3

64. Voueo

64. Voueo post Bullam susceptam, potest ne hoc votum virtute Bullæ commutari? Potest proculdubio, sicut absolui, qui post publicatum Iubilæum delinquit.

65. Voueo item me nunquam commutationem meorum votorum petiturum: potest ne electus Confessarius, hoc non obstante, mea vota commutare? Potest planè: sed tunc illa vota commutanda in melius.

66. Num vota extra Sacramentum Confessionis commutari valeant? Minimè; nam Bullæ textus circa hoc manifestè disponit.

67. Sub potestate commutandi vota intelligitur ne dispensandi potestas? Non; quia maior ad dispensandum, quam ad commutandum potestas requiritur.

CAPVT VIII.

De Commissarij Bullæ Cruciatæ potestate.

68. **C**ommissario Bullæ potestas dispensandi in irregularitate addicitur: rogo in quam irregularitate dispenset? In irregularitate procedente ex delicto occulto tum quoad forum interius, tum quoad exterius extra confessionem: Confessarius verò non potest nisi quò ad forum Confessionis. Excipio tamen quatuor irregularitates, in quibus Confessarius dispensare non potest: ortam scilicet ex homicidio voluntario, in qua solus Papa dispensat: ortam ex Simonia reali, & perfecta: ortam ex hæresi, seu apostasia fide quamuis occultissima: illam denique, quam incurrunt malè ad Sacros Ordines promoti, si celebrent, qui quidem à die suscepti Ordinis suspensi sunt.

69. *Quoniam in gradu affinitatis potest Commissarius dispensare?* In primo & secundo affinitatis ortæ ex fornicatione, in foro tantum interno conscientie, non quidem vt publicè fiat cum ritu nuptiali iuxta ordinem à Tridentino præscriptum: sed vt factum cum tali impedimento, & ideo nullum, ratum sit Commissarij dispensatione, & maneat verum. Tunc haud necessum, testes adesse, & Parochum, sed satis nouus vtriusque coniugis consensus occultè inter se declaratus.

70. *Quid si post occultam Commissarij dispensationem detegatur illud impedimentum?* Pro foro quidem externo recurrentum ad Papam. Non quod coram Deo matrimonium

Henriq. 78. *Publicatur Bulla, sumenda ne prima die post publicationem?* Docet Henriquez lib. 2. cap. 19. num. 2. gloss. lit. O. in magna ciuitate non teneri te nouam Bullam prima publicationis die suscipere, sed posse virtute præcedentis priuilegijs uti, & nouam intra tres dies, aut hebdomadam sumere.

§.3. De Confessario eligendo per Bullam. Conin. 79. *Confessarius ne approbatus in vna Diœcesi potest virtute Bulla eligi in alia?* Potest; quia cum Bulla solum requirat approbationem Ordinarij, nec exprimat cuius: nomine Ordinarij intelligi potest Episcopus originis, domicilij, beneficij tam Confessarij, quàm pœnitentis. Coninch de Sacram. d. 8. dub. 7. num. 53. Scio Laymanum lib. 5. tract. 6. cap. 11. n. 8. contrarium asseruisse.

Fagund. 80. *Approbatus est Confessarius tantum ad viros: eligi ne potest à fœminis?* Potest, quia absolute approbatus est ab Ordinario, nec illa limitatio ad viros tantum fuit apposta ex scientiæ defectu, sed ætatis. Fagund. tract. 2. lib. 7. c. 2. n. 45.

Fern. 81. *Approbatur quis pro vno oppido ex defectu scientiæ, v.g. pro villa, quia ad conscientias ciuitatis ineptus: vel cum limitatione ad facilia negotia, non ad mercatores, &c. potest ne eligi in ciuitate, aut ab eo qui negotia difficilia gerit?* Fernandez p. 3. cap. 9. §. 8. num. 6. absolute asseruit. At probabilius abnego; quia limitatio illa ex scientiæ defectu apposta est. An ignorantia laborans Confessarius poterit difficilia mercatorum extricare negotia?

Regin. 82. *Potest ne per Bullam eligi Parochus ubicumque reperitur, absque Episcopi approbatione?* Potest; quia per Tridentinum absolute approbatur, nec exprimitur, quod ab hoc, vel illo Episcopo reputetur idoneus. Reginaldus tom. 1. lib. 1. c. 16. §. 3. n. 189.

Henriq. 83. *Potest ne eligi Prælatus Regularis non approbatus?* Asserunt multi apud Henriquez lib. 6. c. 6. num. 2. in gloss. lit. E. quia nomine beneficij Parochialis omnes comprehendi videntur, quibus ratione dignitatis vel officij cura animarum addita est: v. gr. Prouinciales, Priores, Generales, Rectores, Guardiani, Abbates &c. Ideo enim Concilium admittit Parochos, quia illis commissa est animarum cura. Addo Regulares Prælatores plerumque literis ac moribus plerisque secularibus habentibus beneficia curata probatiores.

§.4. De absolute resolutione à reuerentia. 84. *Secundum Bullam priuilegium est, absolui posse à reuerentia, à Papalibus quidem semel in vita, & semel in mortis virtute à reuerentia autem Episcopo toties: rogo an casus Papales occurre Bullæ culti toties quoties per Bullam valeant absolui?* Negavit Henriquez

Henriquez lib.6. cap.4. num.7. At Sanchez sum. tom. 1. lib.4. Henriq. cap.54. n.2. asseruit; quia casus Papales cum sunt occulti facti sunt Episcopales per Tridentinum. Sanch.

85. Per Bullam dixisti omnes casus Bulla Cœna absolui posse, hæresis excepta: an nomine hæresis veniant omnes casus in primo canone dictæ Bullæ expositi? Asserit Sanchez. solam hæresim formalem intelligendam. Sanch.

86. Possunt ne absolui virtute Bulla casus reseruatim post eius susceptionem commissi? Possunt; quia Bullæ verba sunt generalia, & non debent restringi. Sanchez sum. tom. 1. lib.4. c.53. n.26. Sanch.

87. Quid de peccatis perpetratis ob spem absolutionis à Bulla? Possunt absolui; quia ubi lex non distinguit nos distinguere, præsertim in gratiosis. Filliucius tom. 1. tract. 8. cap. 10. Filliuc. num.262.

88. Quis in Confessione virtute Bulla facta, peccata reseruatim obliuiscitur, ab illis absoluitur indirectè: rogo an debeat, si perit Bulla tempus, memor obliorum criminum, legitimo superiori confiteri? Porro Vasquez in 3. part. tom. 4. quest. 91. art. 3. dubit. 5. Vasq. requirit, Confessarium cognitionem habere reseruatorum, aut saltem intentionem auferendi quamcumque reseruationem. At Coninch de Sacr. d.8. dub. 12. num. 98. Conin. asseruit huiusmodi pœnitentem liberum ab onere reseruationis remanere.

89. Datur in articulo mortis virtute Bulla absolutio à censuris: relinquit ne onus comparendi, si conualescat egrotus? De absolute Minime; quia sine Bulla potest talis absolutio exhiberi, & tamen certum est Bullam pro illo articulo aliquod circa censuras censuras priuilegium donare. Hurtado de Mendoza 2.2. tom. 1. rum. d.84. c. 3. §. 135. Hurt.

90. Potest ne absolui excommunicatus nominatim, publicus Clericus percussor, vel ille, cuius excommunicatio deducta sit ad forum contentiosum, lite non finita? Negat Auila de Auila. cens. part. 2. cap. 7. dict. 3. dub. 10. cont. 1. sed Sanchez sum. 2. lib. 6. Sanch. c. 17. n. 49. affirmat.

91. An possit absolui quis ab excommunicatione ob intromissionem fœminæ in virorum Monasteria, siue ob ingressum viri in Monialium claustra, seu suspensio à diuinis ob causam prædictam, nempe intromissionis fœminæ in Monasteria Regularium? Asserit Sanchez. sum. tom. 1. lib. 6. cap. 17. num. 41. non solum semel, sed toties quoties, etiam si causa ad forum contentiosum fuerit deducta. Sanch.

Hurt. 92. *An absolui possit excommunicatus à Clemente VIII. ob duelli delictum?* Potest (ait *Hurtado de Mendoza citat.*) quia Bulla Cruciatæ non reuocatur, nisi per expressam derogationem, quæ quidem non habetur in illo Clementis proprio motu.

Henriq. 93. *Absolui ne possit excommunicatus ex Bulla Sixti V. lata contra causantes, vel procurantes abortum?* Potest, quia in Bulla Cruciatæ datur facultas absoluendi omnes censuras Papales præter hæresim. Prohibuit expressè *Sixtus*. Non obstat, quia non potuit successorum Pontificum potestatem co-

Conin. 94. *Dubius quis est, an aliquam censuram incurreret: potest ne ad cautelam absolui?* Potest ex *Coninch.* sententia de sac. d. 14. dub. 16. n. 200.

Henriq. 95. *Absolui ne potest quis per Bullam ab aliqua irregularitate?* Negat *Henriquez lib. 14. cap. 17. gloss. lit. L.* quia non est censura. Alij autem probabiliter affirmant ab irregularitate ex delicto proueniente absolui posse; quia hæc vera pena, & censura.

Vasq. Auila. 96. *Potest ne dari absolutio à censuris per Bullam extra Confessionem, v.g. si reus deberet statim absolui, & ad Confessionem paratus non esset?* Negat *Vasquez in 3. t. tom. 4. tract. de excomm. dub. 20. num. 9.* At asserit *Auila de cens. p. 2. c. 7.* adnotans Commissarium Bullæ ita declarasse.

Auil. Suar. 97. *Potest ne quis in utroque foro absolui ab excommunicatione à iure, & ab homine?* Si à iure sit excommunicatio, potest in foro utroque, si ab homine, solum in interno: quia Bulla asserit absolutionem non cadere super censuras latas ab homine in foro exteriori: ex quo colligitur cadere in hoc foro super latas à iure. Clericum ergo Presbyter percussus absoluitur per Bullam potest publice celebrare: nec potest puniri, si schedulam absolutionis ostendat. Porro absolutus in foro interno ob excommunicationem ab homine debet se in publico tanquam excommunicatus gerere. *Auila citat. dub. 12.* Porro *Suaris de cens. d. 7. sect. 5. num. 20.* veramque censuram absolui posse per Cruciatam pro exteriori foro: quia Bulla generaliter loquitur. Addit *Henriquez lib. 3. c. 60. n. 40 g. off. lit. 1.* posse iudicem talem absolutionem pro exteriori foro acceptare.

98. *Ad censura absolutionem per Bullam satisfactionem partis præmitti debere, si censura exigit, scio: rogo tamen, an si Confessarius, omissa satisfactione partis, quempiam absoluerit, ab excommunicatione liber remaneret?* Ita quidem, sed cum onere

onere satisfactionis; quia Pontifex in illis verbis: *Prius satisfacta parte*, non intendit potestatem Confessarij limitare: sed illum de sua obligatione iuxta ius commune admonere. Sanchez de Matr. tom. 2. lib. 3. d. 3. n. 3. Porro Henriquez lib. 7. c. 13. n. 2. contrarium asseruit.

Sanch.
Henriq.

99. *Quidnam, precor, satisfactionis nomine intelligendum est? Famæ, vel bonorum temporalium restitutio.* Suarius in 3. part. tom. 5. d. 7. sect. 5. num. 47. *Quid autem nomine partis intelligendam? Persona qui iniuria facta est, non Iudex, cui applicanda esset pœna pecuniaria.* Henriquez lib. 13. cap. 28. num. 1. Henriq.

Suar.

100. *Pono personam offensam publicam esse. v. gr. Religiosum: satisfaciendum ne communitati, aut conventui? Respon-* det Auila cap. 7. d. 3. dub. 11. *negatiuè; quia damnum illud tangit principaliter Monachum, & minus principaliter bonum communitatis.* Auila.

Auila.

101. *Non potest excommunicatus satisfacere parti: potest ne per Bullam absolui? Potest; quia non est verisimile, Papam conditionem impossibilem requirere.* Coninch de Sacram. d. 14. dub. 16. num. 206. *Addit Sanchez sum. tom. 1. lib. 2. c. 20. num. 19. etiam si caueretur, ne quis extra mortis articulum possit absolui, non satisfacta parte: posita impotentia absolui posse extra mortis articulum.* Sanch.

Conin.
Sanch.

102. *Dixisti, per Bullam commutari posse omnia vota præter vota castitatis, Religionis, ac Peregrinationis ultramarina: rogo, quam peregrinatio ultra marina? Ea, quæ fit in Ierosolymam, quæ ultra nostrum mare est collocata. Col- ligo vota peregrinationis Romam, & Compostellam, quæ alioqui sunt reseruata, posse per Bullam commutari.* Fernan- dez part. 3. cap. 9. sect. 2. §. 17. num. 7. *igitur commutari possunt per Bullam omnia vota, quæ commutare, & dispensare potest Episcopus: idem de iuramentis asseruero; quæ inquam dispensare potest Episcopus, vt Episcopus ex ordinaria potestate: non quæ dispensare potest ex consuetudine, vel vt Sedis Apostolicæ delegatus. v. gr. Episcopus cum eo, qui post votum castitatis contraxit dispensat ad petendum debitum, ex consuetudine quidem, non de ordinaria potestate: & ideo non potest virtute Bullæ dispensari.* Sanchez tom. 1. lib. 4. c. 54. n. 20. Sanch.

§. 7.
De Com-
muta-
tione vo-
torum.
Fern.

103. *An vota quæ dixisti Episcopum dispensare posse vt Episcopum, possint per Bullam dispensari? Dixi posse commutari, non dispensari; quia solum in Bulla commutandi potestas impenditur, at dispensandi potestas ma-* ior

ior

Fern. ior obiicitur, vnde in illa non comprehenditur. *Fernandez p. 3. c. 9. sect. 2. §. 17. num. 6.*

Azor. 104. *Potest ne commutari votum pœnale, quoad pœnam pecuniariam? Negat Azorius part. I. lib. II. cap. 18. quas. 11.* Ast ex aliorum sententia probabiliter potest affirmari; quia pœna illa tantum debetur ex vi voti, quod per Bullam commutatur.

Sanch. 105. *Potest ne commutari votum in fauorem tertij emissum, v. gr. votum de elemosyna alicui eroganda? Potest, si tale votum non sit à tali persona, vel Ecclesiæ Præposito acceptatum; quia præcisa acceptatione, nullum ius acquisiuit ille, in cuius fauorem fuit emissum. Sanchez in sum. tom. I. lib. 3. cap. 41. n. 9.*

Sanch. 106. *In quanam opera sunt vota commutanda? Partim in elemosynam ad belli subsidium, partim in aliarum virtutum opera. Sanchez citat. c. 54. n. 58.*

Suar. 107. *Quid si à paupere sit votum emissum? Putat Sanchez ibid. deberi in exiguam elemosynam suæ exigentiæ conformem commutari. Suarius autem de Religios. tom. 2. lib. 6. cap. 19. numer. 18. totaliter posse in opera aliarum virtutum docet posse commutari; quia quamuis intentio Pontificis in Bulla sit de subsidio temporali, potest tamen in fauorem pauperum interpretari probabili episcopia.*

Lessius. 108. *Debet ne fieri hæc commutatio in bonum æquale? Potest in minus; quia in bonum æquale simplicis Confessarij auctoritate commutari poterant vota: ergo aliquid Bullæ priuilegio dandum. Lessius lib. 4. cap. 40. dubitat. 16. num. 19.*

Suar. 109. *Requiritur ne iusta causa ad votorum commutationem? Non; quia Pontifex concedit indultum in belli subsidium, tanquam propter causam finalem vnicam. Suarius de Relig. tom. 2. lib. 6. c. 19. n. 10.*

Sanch. 110. *Delinqueret ne Confessarius, qui ^{nollet} requireret sine iusta causa, vota commutare? Ita planè, quia est Iudex delegatus per Bullam, vt illius indultum impendat pœnitenti, ad quod ius habet. Sanchez ubi supr. n. 12.*

Less. 111. *Commutat Confessarius votum virtute Bullæ: potest ne suspendere assignationem nouæ materiæ, post annum illius Bullæ assignaturus? Potest, & vouens interim ad nihil tenetur; quia obligatio prioris voti per illam commutationem assignandam suspensa est. Lessius lib. 2. cap. 40. dabitur. 16. num. 109.*

112. Bulla Crucciata virtute fidelibus indulgentia conceduntur §. 8.
 tur : *quanam illa, & quonammodo earum lucratiōi studendum?* De in-
 Concedit Bulla indulgentiam plenariam (vt vidimus) semel *dulgen-*
 in vita, & semel in morte, hæc quidem quando applicatur, *tiarum*
 apponenda conditio : *Si obieris.* Potest applicari etiam *sen-* *lucratiō-*
 bus destituto, imò absenti, si v.g. Parochus postquam extre- *ne.*
 mam vnctionem contulit ægroto, oblitus est ei hanc indul-
 gentiam applicare, & instante morte, non potest moribun-
 dum adire. Potest applicari indulgentia per verba absolu-
 tionis Sacramentalis : *Absoluo te.* Si Sacerdos non adest,
 potest Clericus vel laicus verbis à Commissario appositis
 absolueret, concedit etiam Bulla stationum indulgentias, de
 quo inferius.

113. *Confessionem Bulla requirit ad lucrandam indulgen-*
tiam : requiritur ne num sit conscientia mortalis? Ad venialia
 solummodo, probabiliter non requiritur; quia Ecclesia solum
 de mortalibus assolet præcipere Confessionem. *Potest exigi à*
Bulla vt opus iniunctum. Non exigitur; quia non dicit, *Præ-*
missa, aut facta Confessione. Imò (*Coninch* autore *de sacr. d. 12.*
dub. 7. n. 38.) etiam si hoc diceret Bulla, de mortalibus esset
 intelligendum : Sic *Suarus in 3. p. tom. 4. d. 52. sect. 3.*

114. *Peccatis quis mortalibus illigatur : rogo, num necessa-*
ria sit præsens Confessio? Porro *Filliucius tom. 1. tract. 8. cap. 6.*
g. 8. n. 148. sufficere Confessionem Quadragesimæ præteritæ
 cum præsentis contritione, & proposito confitendi in futura;
 quia contritus secundum ius confessus dicitur.

115. *Suppono necessariam esse præsentem Confessionem ad*
indulgentiarum virtute Bulla lucratiōem ex aliorum sen-
tentia : rogo, si aperio peccata lucrandarum indulgentia-
rum intentione, & me ex malitia Confessarius non absolue-
ret, lucraret ne Bulla indulgentias? Affirmatiuè responderet
Antonius Fernandez de Cordoua p. 3. c. 9. §. 19. n. 3. quia *Fern.*
 Bulla indicit Confessionem pœnitentis, non Confessarij
 absolutionem.

116. *Ex Bulla priuilegio conceditur (vt dixisti) facul-* §. 9.
tas de licentia medici vtriusque edendi in Quadragesima car- *De la-*
nes : quanam sit huiusmodi licentia, si ex vtriusque medici officio-
facultate possit quilibet carnibus vesci sine Bulla indultu- *rum, &*
Putat Lessius lib. 4. cap. 2. dubitat. 6. numer. 45. quando *carnis li-*
causa est dubia, Bullæ indultu licere carnis vsum, qui *centia.*
sine Bulla saltem leui piaculo afficeretur. Alij probabi- *Less.*
lius asseruere Bullæ indultum valere, vt cum causa non est
 sufficiens ad carnes edendas, sed solum ad petendam dispen-
 sationem.

fationem. v. gr. si timeretur aliquale detrimentum ex abstinentia carniū promanaturum, quod tamen si existeret, non tolleretur obligationem de non edendis carniū, cum leges positivæ obligent cum aliquali labore. Subscribo huic

Sanct. *Sancti sel. disp. 51. num. 9.* expositioni, potius quàm Lessij causæ dubiæ; quia quando causa est dubia, potest quisvis carniū sine Bulla vesci.

117. *Bulle indultu possunt in Regnis Hispania commorantes uti ovis, & lacticiis in Quadragesimalibus diebus: rogo, si incolæ Hispaniarum, extra Regna nostra proficiantur, breui reuersuri, possunt Bullæ indultu potiri? Affirmatiuè respondeo*

Sanch. *ex Sanchez de Matr. tom. 1. lib. 3. d. 18. num. 7.* doctrina asserentis Mediolanensem transeuntem per oppidum, vbi vigeret commune, breui reuersurus in patriam posse vesci carniū quatuor primis diebus Quadragesimæ, quod est privilegium locale Mediolani; quia breui reuersurus non dicitur abesse.

118. *Suppono, lacticia prohibita esse, usumque ovorum in ieiuniis Iubilæi, & vigiliarum, (quod superius negasti:) rogo, an ea ieiunia impleri possint edendo per Bullam lacticia, & ova? Possunt planè ex sententia Sanchez summ. tom. 1. lib. 2. c. 11. num. 49.* quia si Iubilæi, & vigiliarum ieiunia Quadragesimalia appellas, Bullæ indultum cuncta Quadragesimalia ieiunia complectitur.

Sanch.

119. *Possunt ne Regulares, & seculares Presbyteri uti ovis, ac lacticiis Dominicis Quadragesimæ? Alij negant, alij probabiliter affirmant; quia in iure communi dies Domini non appellantur dies Quadragesimales.*

§. 10. 120. *Potest ne Bulla privilegio eligi Sacerdos, à quo extra Pascha Sacram Communionem, & Extremam Vnctionem accipias? Suarius negat in 3. part. tom. 3. d. 72. sect. 4. sed Vasquez in 3. part. tom. 3. d. 219. cap. 5. num. 47. affirmat, Bullæ verba circa hoc indultum adducens.*

De aliis Bullæ privilegiis.

Suar. 121. *Potest ne quis in die Paschatis in privato oratorio communicare virtute Bullæ? Potest; quia Pontifex in illa clausula, excepto die Paschatis, solummodo Communionem Paschalem excipit, quæ ad implendum præceptum geritur. Unde qui præceptum implevit, v. gr. die Iouis, aut Dominica Quasi modo implere intendit, potest in die Paschatis in privato Oratorio Eucharistiam accipere. Suarius in 3. part. quæst. 82. art. 3. d. 72.*

Vasq.

Suar.

122. *Quid tempore interdicti? Habens Bullam, potest vnà cum familia Sacrum audire, vel celebrare tempore interdicti*

in

in Ecclesia, vel Oratorio priuato; nisi interdictum per ipsum inceperit, aut perseueret. *Teneturne audire?* Minimè, quia priuilegium est, & nemo tenetur eo uti; aliàs non esset priuilegium, sed onus. *Auila de cens. part. 5. d. 4. sect. 2. dub. 6.* Auila.

123. *Quinam autem nomine familia intelliguntur?* Con- sanguinei utriusque lineæ, at domestici, qui quidem possunt facio, domino absente, interesse. Profecto Oratorium ab Episcopo approbandum. At sufficit licentia iustè petita, & non obtenta; quia censetur Papa concedere.

124. *Potest ne quis extra Regna Hispania uti priuilegiis Bullæ in Hispania suscepta?* Qui sumit Bullam in Castellano Regno, v. gr. & postmodum Romam petierit, potest sibi Con- fessarium eligere, & cum illo à reseruatis absolui, &c. Excipiendum priuilegium edendi carnes, & lacticia; quia hoc tantum commorantibus in Regnis Hispaniæ conceditur. §. II. De Bulla varia.

125. *Possunt ne ampliari Bullæ priuilegia?* Negauit *Sanchez de Matr. lib. 8. cap. 16. num. 3.* sed *Suarius de Rel. tom. 2. lib. 6. cap. 16. num. 1.* asseruit; quia sunt fauorabilia, in Prin- cipis beneficium sine alicuius præiudicio; sunt opus Cle- mentia; & opus liberalitatis ad utilitatem publicam or- dinata.

126. *Suspenditur ne Cruciatæ per Bullam Cœna, vel per anni Sancti Iubilæum?* Negatiuè respondeo cum *Salas*; quia priuilegia Cruciatæ per modum contractus conceduntur; quæ autem sic non censentur à Pontifice reuocari. *Salas.*

127. *Bullæ ne seculari fidei assignata potest Sacerdoti con- ferre priuilegium circa lacticiniorum usum in ieiunio Quadra- gesimali?* Potest Presbyter virtute Bullæ communis lactici- niis vesci postquam ad annum septuagesimum accesserit, ex *Fernad. Fernandez de Corduba.*

128. *Confessarius Regularis ab Episcopo approbatus, sed à suo Prelato prohibitus, est ne eligibilis per Bullam?* Assero cum *Salas* eligibilem esse, nisi alios habeat defectus; quia habet potestatem Ordinis, & iurisdictionis. Nec peccabit mortali- ter sic absoluens, nisi ex vi suarum constitutionum ad pecca- tum mortale obligaretur. *Salas.*

129. *Quis virtute Bullæ electo Confessario fidei peccata re- seruata confitetur, ita ut eius confessio sit irrita: rogo num postea possit à quocumque Confessario ab illis absolutionem obtinere, licet virtute Bullæ non eligatur?* *Comit. Comit.* ait posse; quia iam cen- setur reseruatio sublata. Vnde qui Superiori de reseruatis fidei confitetur, potest à quocumque Confessario postmodum absolui rursum ritè proferendo eadem crimina.

130. Dixisti per *Cruciatam* esse dispensabilem omnem irregularitatem ex delicto prouenientem: est ne hac sententia probabilis, & in praxi secuta? Suarij venia affirmatiuè cum Salus & aliis respondendum puto.

Suar. Salas.
131. Vouet quis castitatem circa pollutionem v. gr. idem votum iuramento obsirmit: potest ne votum firmatum iuramento Bullæ virtute commutari? Posse supra respondi. Rationem nunc ex Suario adiiicio, quia licet votum & iuramentum sint duo vincula specie diuersa, tamen moraliter, & in ordine ad Deum, & ad virtutem Religionis quasi vnum vinculum censentur.

Suar. 132. Requiritur ne aliqua iusta causa, vt per priuilegium Bullæ possint vota commutari? Non requiri docet Suarius; quia hoc priuilegium confertur cum onere dandi eleemosynam in belli contra infideles subsidium.

133. Peccaret ne Confessarius, qui sine iusta causa nollet virtute Bullæ vota pœnitentis commutare? Ita quidem, vi Sanchez affirmat; esset enim infidelis dispensator, quippe qui debet vti priuilegio sibi in fauorem pœnitentis concessio. Adiiicio tamen ex Henriquez Religiosos non peccare, si nolint virtute suorum priuilegiorum commutare vota; quia non obstringuntur vti priuilegiis. Sic ille. Ego autem aptius responderè existimarim, quia priuilegium Regularium in ipsorum gratiam indultum est, priuilegium autem Bullæ in gratiam pœnitentis.

134. Adstrictus quis voto castitatis transit ad nuptias: potest ne Confessarius virtute Bullæ tale votum commutare, vt possit veterere debitum? Ex Sanchez doctrina non posse assero. Potest quidem Episcopus iure speciali, & vi consuetudinis, commutare huiusmodi votum; quod quidem non relaxat simpliciter, sed solum ex parte, nempe ad petendum debitum; idèoque mortuo coniuge, obligatio voti reuiuiscit.

Suar. 135. Commutato voto in aliquam materiam, post ne ipsa materia in aliam commutari? Potest ex Sanchez. Admoueam tamen in æqualem commutandam, ne sæpè in aliam atque aliam, commutato voto ad materiae paruitatem deueniatur.

136. Quod de votis assertum, est ne de iuramentis intelligendum? Affirmat Anton. Fern. de Cordoua, modo sine tertij iniuria fiat.

Suar. 137. Vouet quis solo fine vtendi Cruciatæ priuilegio, potest ne votum illud commutari? Posse docet Sanchez. Non sic compositionis Bullæ valet ei, qui ex prætextu priuilegij compositionis

positionis furatur; aut non recitat: quia expresse ipsa præca-
uetur in Bulla.

138. *Votum pœnale posse commutari dixisti: est ne idem de
conditionali dicendum? Maximè; imò etiam conditione im-
pleta; solum enim votum absolutum reservationi addictum
est. Sic Sanchez.*

Sanch.

139. *Potest ne electus Confessarius impertiri virtute Bullæ à
censuris absolutionem, aut commutare vota non annuente pœni-
tente? Minimè (vri Suarius affirmat) quia illud priuilegium
non est Confessarij, sed pœnitentis.*

Suar.

140. *Votum castitatis, seu Religionis quis emisit cum inten-
tione obligandi se tantum sub peccato veniali: erit ne votum
illud per Bullam commutabile? Affirmatiuè respondeo cum
Suario, etiamsi emissum fuerit cum intentione se obligandi,
vt solus Papa possit commutare; quia tale votum non est
ex reservatione Papæ.*

Suar.

141. *Dixisti votum Religionis Melitensis non esse commuta-
bile priuilegio Bullæ: rogo, num Religionis D. Iacobi, Calatrana,
& Alcantara possit? Sanchez posse asserit; quia sub opinione
est, an votum huiusmodi sit reservatum.*

Sanch.

142. *Vouet qui sub alterius potestate est, Religionem, vel ca-
stitatem: potest tale votum commutari per Bullam? Gutierrez af-
firmat; quia si pater, dominus, aut maritus possunt illa vota
irritare, poterit Confessarius Bullæ vi, imò Episcopus com-
mutare. Attamen contrarium cum Suarez, Sanchez, & aliis
asserendum puto, nec vrgere paritatem.*

Suar.

Sanch.

143. *Num commutari possit: votum ingrediendi in Religionem
arctiorem in votum ingrediendi in laxiorem? Potest; erogata
tamen elemosyna in belli subsidium. Ita Sanchez.*

Sanch.

144. *Expendas quæso, num sint commutabilia vota non pe-
tendi debitum, non nubendi, virginitatis, non fornicandi, castita-
tis conjugalis? Votum non petendi debitum docet Sanchez
esse commutabile; quia non est votum integræ castitatis.
Idem asserit de voto non nubendi, nisi tale votum fuisset
emissum in fauorem alterius coniugis id petentis propter
filiorum bonum, vel similem causam. Item affirmat de vir-
ginitatis voto, quando constat non esse votum castitatis, sed
solius integritatis corporis seruandæ, quæ consistit in absti-
nencia à primo luxuriæ actu, per quem virginitas amittatur.
Si tamen qui vouet dubius est de sua intentione, non potest
vri beneficio Bullæ; quia tale votum censetur votum casti-
tatis absolutum. Porro de voto non fornicandi, aut non
committendi crimen mollitiei, commutari posse*

Sanch.

Lessius Less.
asserit;

R

Sanch. asserit; quia non sunt perfectæ castitatis vota. De castitate denique coniugali idem Sanchez affirmat.

Suar. **Sanch.** 145. *Vouet quis disiunctiue castitatem, vel sacros Ordines cuius quidem voti altera pars reservata est; potest ne qui vouit eligere eam partem, quam potest Confessarius per Bullam commutare? Suarius & Sanctius posse asserunt, etiam si hæc pars per accidens alicui facta esset impossibilis ita ut iam non posset implere, nisi partem, quæ est reservata.*

Sanch. 146. *Alter coniugum votum castitatis emisit post matrimonium consummatum sine mutuo consensu: potest ne virtute Cruciatæ commutari? Potest, neque enim est omnimodæ castitatis, cum alteri petenti debitum reddere teneatur. Illo tamen matrimonio soluto, qui ita vouit, tenetur seruare votum simplicis castitatis, nisi à Pontifice summo dispensationem obtineat. Ita Sanchez.*

Sanch. 147. *Scio votum castitatis emissum cum licentia alterius coniugis absque animo ingrediendi Religionem per Bullam esse commutabile: rogo si uterque communi consensu continentiam vouit per modum contractus, ac reciproca conventionis, potest ne illud votum virtute Bullæ commutari? Non potest; quia sic uentes sese ad votum absolutæ castitatis obligant. Quid si postea sibi mutuo illam renunciationem iuris petendi remitterent & conferrent iterum suorum corporum potestatem? Quamuis id sacrilegè contra votum efficerent, facerent tamen validè, & iterum reddere tenerentur, & per consequens ut debitè petatur, posset votum per Bullam commutari. Sanchez sic.*

Sanch. 148. *Vouit quis Religionem tempore assignato: potest ne commutari per Bullam ut tempore prescripto ex iusta causa non impleatur? Potest, dummodo non ita differatur, ut sit periculum, ne non possit impleri; quia hæc commutatio non attingit substantiam voti; sed tantum temporis circumstantiam. Docet Sanchez.*

Less. 149. *Vouit quis mendicando sacrum Sepulchrum adire: potest ne Confessarius commutare per Bullam, ut sine mendicatione pergat? Lessius posse asserit; quia mendicatio tantum est qualitas substantiæ voti adiuncta.*

Suar. 150. *Voueo me votum emissurum castitatis perpetuæ, aut Religionis: rogo sit ne huiusmodi votum commutabile virtute Cruciatæ. Est equidem; quia (vbi Suarius ait) non est votum castitatis, nec Religionis.*

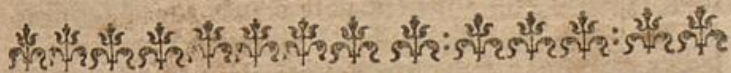
151. *Iuravit quis se nunquam in posterum alea lusurum aut si ludat, se certam pecuniam pauperibus daturum, iusit ille: rogo num vi Bullæ possit dispensationem obtinere etiam quoad poenam*

penam pecuniariam ex iuramenti violatione incursum? Potest ex Sanchez doctrina; quia poena illa non debetur nisi ex vi iuramenti; unde facultas concessa ad iuramentum commutandum, extenditur etiam ad poenam.

152. Ad commutandum votum in bonum aequale indiget Confessarius Bulla privilegio? Respondeo cum Lessio non indigere, si quidem ex Henriquez id possit poenitens vel propria autoritate. Sed quoad Henrici placitum non habeo secutus probabilius commune asserentium Confessarij requiri auctoritatem ad voti in aequale bonum commutationem. Less. Henric.

153. Scio ad commutanda vota etiam in bonum aequale extra casus Bulla, vel Iubilaei opus, esse aliqua causa: rogo num causa requiratur ad commutationem ex vi Bulla? Sufficit, petere petentem. Sanchez sic. Sanchez.

154. Fieri ne potest commutatio votorum per Cruciatam extra Sacramentalem confessionem? Sanchez affirmat, sicuti per Iubilaeum, aut Regularium privilegium.

EXAMEN XVIII.

Circa materiam Bullae Compositionis.

CAPVT PRIMVM.

Quisnam in casibus fieri valeat per Bullam Compositio?

1. Xpendi Bullam scio, cuius virtute incerta, & certa quadam debita componuntur. Rogo, quantum debitum per Bullam componatur? Centum millia terunciorum Bullae beneficio componi valent, ita tamen vt duo millia per vnamquamque Bullam remittantur. Quod si maiori debito quis pergrauetur, debet ad Bullae Commissarium recurrere. Itaque quinquaginta Bullas potest quilibet debitor assumere.

2. Generaliter loquendo quisnam in casibus possum vti beneficio Bullae? Potest componi de quacumque re illicitè tibi compayata.

3. An debet aliqua adesse conditio? Dux profectò conditiones obseruandas sunt. Prima, vt ignoretur creditor, cui legiti-